Kotieläintuotannon tautisuojaus parantaa eläintilojen kestävyyttä

12.9.2019

Viime aikoina on keskusteltu paljon eläinten hyvinvoinnista, eläintaudeista ja ruokaturvallisuudesta. Esimerkiksi sika-alalla pelätään afrikkalaisen sikaruton leviävän itäisestä Euroopasta ja Baltiasta Suomeen ja tästä syystä Virosta ei saisi tuoda tuliaisina lihatuotteita Suomeen.

Tarttuvien eläintautien tilanne suomalaisilla kotieläintiloilla on hyvällä tasolla, mutta tautitorjunnan ylläpitäminen kasvavilla ja erikoistuneilla tiloilla edellyttää tautisuojauksen jatkuvaa kehittämistä. Puutteellinen tautisuojaus on merkittävä kustannusriski, joka näkyy lisääntyneenä eläintautien esiintyvyytenä.

Eläintauti on vakava asia

Eläintautien torjunta ja mahdollisen taudin jälkiseuraukset voivat aiheuttaa tuottajalle merkittäviä tappioita tuotantokustannuksia nostamalla. Pahimmillaan tuotanto voidaan joutua lopettamaan kokonaan. Ihmisten, tuotantoeläinten ja erilaisten ajoneuvojen liikkuminen tiloilla ja tilojen välillä kasvattaa sekä taudinpurkausten että taloudellisten seurausten riskiä.

Panostukset sekä sisäiseen että ulkoiseen tautisuojaukseen, kuten hyvään hygieniaan, eläinten hankintaketjujen suunnitteluun sekä eläinsuojien puhdistuksiin pesuineen ja desinfiointeineen vaikuttavat eläinten hyvinvointiin ja tilojen kilpailukykyyn.

Sisäinen tautisuojaus liittyy tautien hallintaan ja leviämisen estämiseen tilan sisällä, ja ulkoinen tautisuojaus puolestaan on tärkeää uusien taudinaiheuttajien tilalle tulon estämiseksi. Tautisuojaus ja riskienhallinta kotieläintiloilla perustuu hyviin hygieniakäytäntöihin eläinten hankintasuunnittelusta eläinkuljetuksien kautta eläinsuojien ylläpitoon puhdistuksineen. Tämä vaatii sekä tietotaitoa että taloudellista panostusta.

Teema keskustelutti myös maaseutututkijatapaamisessa

Kuluvan vuoden maaseutututkijatapaamisen aiheena oli ”Kohteena maaseutu”. Tapaaminen järjestettiin Ähtärissä 22.-23.8.2019. Tapahtuman kotisivuilla http://www.mua.fi/maaseutututkijatapaaminen-2019/ todetaan, että maaseutututkijatapaamisissa maaseutu on aina ollut tarkastelun kohteena ja että tutkijat tuottavat tietoa maaseudulla tapahtuvista prosesseista ja ilmiöistä. Tämän artikkelin kirjoittajista Gun Wirtanen piti Ähtärissä puheenvuoron ”Kotieläinalalle kilpailukykyä bioturvallisuudesta” –hankkeesta. Esityksen sisältö on nähtävissä osoitteessa http://www.mua.fi/wp-content/uploads/2019/08/MUA-ElainBioTurvaEsitys-190822.pdf

Itse tiedotushanke on tutkimusprofessorin Jarkko Niemen (Luonnonvarakeskus) koordinoima ja Maaseuturahaston ”Eurooppa investoi maaseutualueisiin” rahoittama. Hankkeen tiedotuskielet ovat suomi ja

ruotsi. Hankkeen kohderyhmille (kotieläintilojen omistajat, työntekijät ja aiheista kiinnostuneet) järjestetään tilaisuuksia Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa. Tietoa mm. hankkeen webinaareista videotallennemuodossa löytyy osoitteessa www.luke.fi/biosecurity/.

Gun Wirtanen ja Risto Lauhanen
SeAMK

Hannele Suvanto
Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti

Marja Kallioniemi ja Jarkko K. Niemi,
Luonnonvarakeskus